

Begrotingsbehandeling Infrastructuur & Waterstaat - 23 januari 2024

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) wil versneld inzetten op duurzame mobiliteit. Duurzame mobiliteit moet in de plaats komen van vervuilende mobiliteit (mobiliteit met uitstoot en verbranding van fossiele grondstoffen) want dit is beter voor de gezondheid (de luchtkwaliteit verbetert), het milieu (het stikstofprobleem wordt sneller opgelost) én het klimaat (fors minder CO₂-uitstoot). Daarnaast maakt duurzaam vervoer Nederland snel minder afhankelijk van de import van fossiele brandstoffen. Duurzame mobiliteit houdt wat de NVDE betreft daarom ook minder vervoersbewegingen in. Dat kan bijvoorbeeld worden bereikt door flexibel werken, slimmere logistiek en door de invoering van betalen naar gebruik. Om dat te realiseren zijn parallel drie veranderingen (shifts) tegelijkertijd noodzakelijk. Met het stimuleren van slechts één ervan halen we de doelen niet. De NVDE pleit daarom voor:

1. Een **modal shift**, oftewel een verandering van vervoerswijze (van bijvoorbeeld auto naar lopen/fietsen/OV of helemaal geen mobiliteit als dat mogelijk is door bijvoorbeeld thuiswerken).
2. Een **vehicle shift**, oftewel een verandering van de aandrijfwijze van een voertuig (van fossiel aangedreven naar emissievrij aangedreven).
3. Een **fuel shift**, oftewel een verandering van energiedrager in bestaande voertuigen (van fossiele naar hernieuwbare brandstoffen).

De NVDE ziet in de I&W-begroting voor 2024 veel positieve aanknopingspunten en een aantal kansen. We zetten ze hieronder kort op een rij.

Stimuleer emissievrij vervoer meer dan voorheen met (fiscale) maatregelen en doe dit consequent

De NVDE vindt het belangrijk dat emissievrij vervoer op een consequente manier gestimuleerd wordt - nu en in de toekomst - zodat duurzaam vervoer voor iedereen bereikbaar wordt. Hiervoor moeten fiscale regelingen worden aangepast en subsidieregelingen in stand worden gehouden. Veel bestaande fiscale regelingen houden de overgang naar schone mobiliteit op dit moment namelijk tegen, direct of indirect. Dit komt bijvoorbeeld doordat ze onbedoeld de aanschaf van fossiel aangedreven voertuigen blijven stimuleren (zoals de BPM-vrijstelling) of omdat een succesvolle transitie naar emissievrij vervoer uiteindelijk zorgt inkomstenderving (door het gemis aan accijnzen op fossiele brandstoffen) waardoor er een perverse prikkel ontstaat om de huidige situatie te laten voortbestaan.

- **Zet meer in op het terugdringen van de (CO₂-)uitstoot van werkgebonden personenmobiliteit.** Dit kan door de voorgenomen aanscherping van het CO₂-doel werkgebonden personenmobiliteit, maar ook door de

belastingvrije reiskostenvergoeding en het Mobiliteitsbudget van werknemers naar CO₂-uitstoot te differentiëren. Hierdoor worden OV, fiets en de elektrische (deel)auto gestimuleerd boven een auto mét uitstoot.

- **Voer een vlootnormering in voor de zakelijke markt.** De zakelijke markt is de beste en snelste route om de instroom van emissievrije voertuigen te bevorderen, want zakelijke auto's rijden twee keer zoveel kilometers (als privé) en werkgebonden personenmobiliteit is goed voor de helft van de uitstoot van het wegverkeer. Daarnaast worden de meeste nieuwe auto's in de zakelijke markt aangeschaft. Het vergroten van de instroom in de zakelijke markt brengt door vervangingen automatisch ook de tweedehandsmarkt op gang, waardoor emissievrije voertuigen bereikbaar worden voor meer mensen.
- **Zet de plannen voor Betalen naar Gebruik door en richt deze vervolgens maximaal in op de klimaatvoordelen.** Een van de beleidsdoelstellingen is het verminderen CO₂-uitstoot van personenmobiliteit voor werk en privé. Dit kan door slimmer, anders en schoner te reizen. Eén van de manieren om dat te bereiken is een vorm van betalen naar gebruik in te voeren. Dit levert naast een bijdrage aan een oplossing voor het stikstofprobleem en een betere luchtkwaliteit ook nog eens 0,5 tot 2,5 Mton aan CO₂-reductie op, doordat de auto vaker blijft stilstaan en mensen meer gaan lopen, fietsen of OV of deelvervoer nemen. Kies daarbij dan voor milieudifferentiatie en een lager tarief voor voertuigen zonder uitstoot.
- **Zet stimulering van zero-emissie personenauto's voort na 2025, met subsidies en met fiscale maatregelen.** De verlenging van de SEPP-regeling is zeer welkom. Maar ook fiscaal dient er het een en ander te gebeuren, want elektrisch rijden wordt in de plannen straks zwaarder belast dan fossiel rijden door het aflopen van voordelen in de MRB na 2025 (een elektrische gezinsauto betaalt hierdoor vanaf 2025 meer dan het dubbele aan motorrijtuigenbelasting ten opzichte van een dieseltruck). Op dit moment levert het fiscaal beleid vooral onzekerheid (en daarmee uitstel) op voor mensen die de overstap naar elektrisch rijden overwegen. Door de onduidelijkheid zien we dat op dit moment de ingroei van EV's stagneert terwijl het totaal aantal auto's groeit.
- **Voer de plannen voor verhoging van de BPM in voor nieuwe aankopen van brandstofauto's.** Wij roepen op om ook andere vrijstellingen voor brandstofvoertuigen snel af te bouwen, zoals voordelen voor bestelauto's met verbrandingsmotor en de youngtimerregeling. Het invoeren van een vaste voet in de BPM voor ook elektrische voertuigen heeft dan weer een negatieve invloed op de ingroei van elektrische auto's.

Zorg voor een ambitieuze uitrol van laad- en (waterstof)tankinfrastructuur

Voor emissievrij vervoer is een fijnmazig netwerk van veel (snel)laadpunten en waterstoftankpunten nodig, zowel in de wijk als langs de snelweg. Ambitieuze inzet op de doelen in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en snelle opschaling van snellaadpunten langs snelwegen zijn daarom hard nodig. Ook moet een basisnetwerk worden gerealiseerd van laadpunten (elektriciteit) en tankpunten (groene waterstof) voor zwaar gebruik, zoals vrachtwagens,

bussen en schepen. Hiervoor is een aantrekkelijke businesscase voor marktpartijen nodig. Met behulp van stimulering door de overheid komen bedrijven sneller aan bij een sluitende businesscase.

- **Zorg voor structureel budget voor een dekkend laad- en tankinfrastructuurnetwerk voor logistiek, inclusief infrastructuur voor walstroom (voor duurzame scheepvaart).** Er is structureel geld nodig om laad- en tankinfra voor de logistieke sector (bestelwagens en zwaarder vrachtvervoer, maar ook binnenvaart) te realiseren, zoals dat ook het geval is voor personenvervoer. Op die manier kan een dekkend netwerk van laad- en tankinfrastructuur voertuigen op elektriciteit en groene waterstof worden opgebouwd. Het is goed dat hiervoor de komende jaren vanuit het Klimaatfonds geld beschikbaar wordt gesteld.
- **Continueer de inzet om netcongestie op te lossen.** Netcongestie is een belangrijk onderwerp voor de transportsector. Wij zien veel praktische oplossingen door onder meer inzet op slim laden. Maak het daarom aantrekkelijker voor de EV-rijder om slim te laden. Continueer ook de inspanningen om slim laden te stimuleren (zowel privaat als publiek) en zorg bij de uitbreiding van en capaciteitsverdeling op het netwerk dat de laadbehoefte van de mobiliteitssector wordt meegenomen en er real-time inzicht komt in de beschikbare capaciteit van het net.

Stimuleer het gebruik van duurzame brandstoffen op weg naar emissievrij vervoer

Om de (reductie)doelen te halen heeft Nederland een brede mix nodig van hernieuwbare energiedragers: groen opgewekte elektriciteit, groene waterstof en geavanceerde biobrandstoffen. Een snelle omslag naar nulmissie vervoer over weg en water (hernieuwbare elektriciteit, groene waterstof) is noodzakelijk om uitstoot van broeikasgassen, stikstofoxiden en luchtverontreinigende stoffen te reduceren en om de doelen voor energiebesparing te halen. Voor de bestaande vloot en sectoren als zeevaart en luchtvaart zijn (geavanceerde) hernieuwbare brandstoffen cruciaal om de korte- en middellangetermijndoelstellingen uit de hernieuwbare energierichtlijn (REDIII) te halen. Zorg daarom voor tempo bij het implementeren van deze richtlijn en zet in op implementatie per 1 januari 2025.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De aangesloten bedrijven zijn actief in hernieuwbare elektriciteit, warmte en gas en in duurzame mobiliteit, de gebouwde omgeving en de industriële sector.